

10 PËRGJIGJET E FARMACISTIT PËR PUBLIKUN GJATË KOMUNIKIMIT DHE INFORMIMIT NË FARMACI

1. Si përhapet virusi?

Transmetimi i COVID 19 ndodh me mekanizmat e mëposhtëm: Më shpesh, përhapet nga personi në person midis kontakteve të afërta. Përhapja nga personi në person mendohet të ndodhë kryesisht përmes spërklave të frymëmarrjes të prodhuara kur një person i infektuar kollitet ose teshtin, të ngjashme me mënyrën se si përhapet gripi dhe patogjenët e tjerë të frymëmarrjes. Këto spërkla mund të vendosen në gojën, hundën ose sytë e njerëzve që janë afër ose mund të depërtojnë në mushkëri. Aktualisht është e paqartë nëse një person mund të marrë COVID 19 duke prekur një sipërfaqe ose objekt që ka virusin në të dhe më pas të prekë gojën, hundën apo sytë.

2. Cfarë mund të bëj për të mbrojtur veten nga infeksioni?

Duhet të ndiqen masat e zakonshme të higjienës për të parandaluar përhapjen e infeksioneve: larja e rregullt e duarve, mbulimi i gojës dhe hundës kur kolliteni dhe teshtini, gatimi plotësisht i mishit dhe vezëve. Shmangni kontaktin e ngushtë me këdo që tregon simptoma të sëmundjes respiratore si kollitja dhe teshtima.

3. A mund të merret COVID 19 nga një person që nuk tregon simptoma?

Ndoshta. Të kuptuarit e kohës kur pacientët e infektuar mund të përhapin virusin te të tjerët është thelbësore në përpjekjet për kontrollin e përhapjes së virusit. Informacioni i detajuar mjekësor nga njerëzit e infektuar është i nevojshëm për të përcaktuar periudhën infektive të COVID 19. Sipas raporteve të fundit, mund të jetë e mundur që personat e infektuar me COVID19 mund të shpërndajnë virusin përpara se të shfaqin simptoma të rëndësishme. Megjithatë, bazuar në të dhënat e disponueshme aktualisht, njerëz simptomatik janë ata që po shkaktojnë përhapjen e virusit.

4. Kam ethe dhe kollë. A mund të jetë koronavirusi i ri?

Nëse keni qenë në kontakt të ngushtë me një rast të konfirmuar të infeksionit COVID 19 dhe nëse keni një histori udhëtimi në vendet e prekura, mund të jetë, dhe ju duhet të kontrolloheni dhe të testoheni. Përndryshe, me siguri nuk është virusi i ri. Në Hemisferën Veriore, tani është sezoni i gripit, kështu që mund të jetë grip.

5. A ka ndonjë bar specifik për të parandaluar ose trajtuar COVID 19?

Deri më tani, nuk ka asnjë bar specifik të rekomanduar për të parandaluar ose trajtuar COVID 19. Sidoqoftë, personat e infektuar duhet të kenë kujdesin e duhur për të lehtësuar dhe trajtuar simptomat, dhe ata me sëmundje të rëndë duhet të marrin një kujdes shëndetësor të përshtatshëm. Disa trajtime specifike janë nën hetim dhe do të testohen përmes provave klinike. OBSH po ndihmon për të përshpejtuar përpjekjet e kërkimit dhe zhvillimit me një gamë partnerësh.

6. A janë antibiotikët efektivë në trajtimin e COVID 19?

Jo, antibiotikët nuk funksionojnë kundër viruseve; ata punojnë vetëm në infeksione bakteriale. COVID 19 është një virus dhe, për këtë arsye, antibiotikët nuk duhet të përdoren si një mjet parandalimi ose trajtimi. Sidoqoftë, nëse jeni në spital me COVID 19, mund të merrni antibiotikë sepse bashkë-infeksioni bakterial është i mundur.

7. A janë maskat mjekësore të efektshme për të më mbrojtur nga infeksioni?

Veshja e një maskë mjekësore është një nga masat parandaluese për të kufizuar përhapjen e disa sëmundjeve të frymëmarrjes, përfshirë COVID 19. Sidoqoftë, përdorimi i vetëm i maskës është i pamjaftueshëm për të siguruar nivelin e duhur të mbrojtjes dhe duhet të merren masa të tjera po aq të rëndësishme, duke përfshirë higjienën adekuate të duarve dhe masat e tjera të kontrollit dhe parandalimit të infeksionit.

8. A ju mbrojnë vaksinat e pneumonisë kundër COVID 19?

Jo. Vaksinat kundër pneumonisë, siç është vakcina e pneumokokut (PV) dhe vakcina e llojit Haemophilus influenza e tipit B (Hib), nuk ofrojnë mbrojtje kundër COVID 19. Virusi është aq i ri dhe i ndryshëm sa që ka nevojë për vaksinën e vet. Studiuesit po përpiqen ta zhvillojnë dhe OBSH po mbështet përpjekjet e tyre. Edhe pse PV dhe Hib nuk janë efektive kundër COVID 19, vaksinimi kundër sëmundjeve respiratore rekomandohet shumë për të mbrojtur shëndetin tuaj.

9. A mund të përhapin kafshët shtëpiake COVID 19?

Aktualisht, nuk ka asnjë provë që kafshët apo kafshët shtëpiake të tilla si qen ose mace mund të infektohen me COVID 19, sidoqoftë, është gjithmonë një ide e mirë të lani duart me sapun dhe ujë pas kontaktit me kafshët shtëpiake. Kjo ju mbron kundër baktereve të ndryshme, të zakonshme si *E coli* dhe salmonelës që mund të kalojnë nga kafshëve shtëpiake tek njerëzit.

10. A është e sigurt të merrni një letër apo një pako nga Kina?

Po, është e sigurt. Njerëzit që marrin pako nga Kina nuk rrezikojnë të kontaminohen me COVID 19. Nga analiza e mëparshme, ne e dimë se koronaviruset nuk mbijetojnë gjatë në objekte, të tilla si letra ose pako.